

que de bethel tendit ad sychem
 et ad meridies oppidi lebona. Pre
 ceperuntque filijs beniamin atque dix
 erunt. **Ite** a latitate in vineis. Cumque
 videritis filias sylo ad ducendos
 choros ex more procedite: exite repete
 de vineis et rapite ex eis singuli ve
 stres singulas et pergit in terra ben
 amin. Cumque venerint pres earum
 ac fratres et aduersum vos queri ceperit
 atque iurgari: dicemus eis. **Miseremini**
 eorum. Non enim rapuerunt eas iure
 bellantium atque victorum. sed rogantibus
 ut acciperent si dedistis et a vestra par
 te peccatum est. **Fece**eruntque filij benia
 min ut sibi fuerat imperatum et iuxta
 numerum suum rapuerunt sibi de hijs
 que ducebant choros uxores singulas
 abieruntque in possessionem suam edi
 ficantes vrbes et habitantes in eis.
Filijque israel reuersi sunt per tribus et fa
 milias in tabernacula sua. In die
 vero illis non erat rex in israel. sed unus
 quisque quod sibi rectum videbatur
 hoc faciebat.

Explicit liber iudicum. Inci
pit liber ruth. Cap. primus.

In diebus unius iudicis quando iudi
 ces perant facta est fames in terra
 Abijt ergo homo de bethleem iu
 da: ut peregrinaretur in regione mo
 abitide cum uxore sua ac duobus libe
 ris. Ipse vocabatur elimelech et ux
 or eius noemi et duo filij alter ma
 alon et alter chelion: effraei de be
 thleem iuda. Ingressique regione
 moabitide morabantur ibi. Et mor
 tuus est elimelech maritus noemi
 remansitque ipsa cum filiis. Qui acce
 perunt uxores moabitidas: quarum
 una vocabatur ophra altera que ruth

Manseruntque ibi decem annis et ambo
 mortui sunt maalon videlicet et che
 lion: remansitque mulier orbata du
 obus liberis ac marito. Et surrexit
 ut in patriam pergeret cum utraque nu
 ru sua de regione moabitide. **Audi**
 erat enim quod resperisset dominus populum suum
 et dedisset eis escas. **E**gressa est itaque
 de loco peregrinationis sue cum utraque
 nuru et iam in via reuertendi posita in
 terram iuda: dixit ad eas. **Ite** in
 domum matris vestre. **F**aciat vobiscum
 dominus misericordiam: sicut fecistis cum mortuis
 et mecum. **D**et vobis iuvenire requiem in
 domibus virorum quos sortiture estis.
 Et osculata est eas. **Q**ue eleuata vo
 ce flere ceperunt et dicere. **T**ecum perge
 mus ad populum tuum. **Q**uibus illa re
 dit. **R**evertimini filie mee. **C**ur revertitis
 mecum. **N**um ultra habeto filios in
 utero meo ut viros ex me sperare
 possitis. **R**evertimini filie mee et abite
Iam enim senectute confecta sum nec apta
 vinculo coniugali. **E**tiam si possem
 hac nocte concipere et parere filios: si
 eos expectare velitis donec crescant
 et annos pulchritudinis impleant: ante
 eritis vetule quam nubatis. **N**olite ergo
 filie mee: quia via angustia magis me
 premit et egressa est manus domini contra
 me. **E**leuata igitur voce rursum flere ce
 perunt. **O**phra osculata est socrum ac
 reuersa: ruth adhaesit socro sue.
Cui dixit noemi. **I**n reuera est cogni
 ta tua ad populum suum et ad deos suos:
 vade cum ea. **Q**ue respondit. **N**e aduerse
 ris mihi ut relinquam te et abeam.
Quo cumque prexeris pergam et ubi mo
 rata fueris et ego periter morabor.
Populus tuus populus meus et deus
 tuus deus meus. **Q**ue te terra susce
 perit morientem in ea moriar: ibique

locū accipia sepulchrū. **Hec** mihi
faciat de^a hec addat si non sola
mors me a te sepauerit. **Vides** er
go noemī q̄ obliuato ruth aīo
decreuisset secū p̄gere abūfari no
luit nec ad suos vltī reditū p̄fua
dere. **Pro**uēteq; fuit siml̄ a venēit
in bethleē. **Quib⁹** vitē ingressis ve
lor apud cūdos fama p̄crebuit
dicebātq; mulieres. **Hec** ē illa no
emī. **Quib⁹** ait. **Ne** vocetis me no
emī idest pulehraz; s; vōte me ma
ra idest amaram q̄ amaritudie
valde ēpleuit me oipotens. **E**ges
sa sū plena a vacuā reduxit me do
minus. **Cur** ergo vōtis me noemī
quā dñs humiliavit a afflixit oī
potes. **V**enit ergo noemī cū ruth
moabitide nucu sua de terra p̄gri
nacōis sue ac reūsa ē i bethleē qm̄
p̄mū ordeā metebatur. **Ca. ij.**
Erat aut viro elimelech oīa
guine⁹ hō potes a magnaz
opū noīe tooz. **Dixitq;** ruth moa
bitis ad socz suā. **Si** iules vadā
i agz a colligā spicas q̄ fugerint
man⁹ metētū vbiq; demētis i
in me p̄sūfamilias reperero grāz
Cui illa r̄ndit. **Valde** filia mī. **A**bi
ie itaq; et colligebat spicas post
fca metētū. **Accidit** aut ut ager
ille haberz dñm noīe tooz q̄ erat
de cognacōe elimelech. **Et** ecce ip
se veniebat de bethleē dixitq; mes
soribz. **Dñs** vobiscū. **Qui** r̄nderunt
ei. **Bñdicat** tibi dñs. **Dixitq;** tooz
inueni q̄ messoribz p̄erat. **Cū**q;
ē hec puella. **Cui** r̄ndit. **Hec** ē mo
abitide a rogauit ut spicas col
ligerz remanētes sequēs messorz
vestigia. **Et** de mane vsq; nūc stat

in ager a nec ad mōmētū q̄tē do
mū reūsa ē. **Et** ait tooz ad ruth.
Audi filia. **Ne** vadas in alterum
agz ad colligēdū nec tēdas ab
hoc loco s; iūgē puell̄ meis a vbi
messuerint se q̄re. **Mā**dauit ei pue
ris meis ut nemo molest⁹ sit tibi
s; ēē si sitieris vade ad saccinulas
a bite aq̄s de q̄b⁹ a pueri mei bi
būt. **Que** cadēs in faciē suā a ado
rās sup̄ terrā dixit ad eū. **Vñ** hoc
mihi ut inuenirem grām añ ocul
os tuos a nosse me digressis pe
grinā mulierē. **Cui** ille r̄ndit. **Pū**
riata sūt in oīa q̄ fecis socui tue
post mortē viri tui a q̄ eliq̄ris pa
rētes tuos a frā in q̄ nata es a ve
neris ad pplm̄ quem ātea nescie
bas. **Reddat** tibi dñs p̄ ope tuo
a plenā mercedē ēcipias a dño dō
isrl̄ ad quē vēisti a s; c⁹ ofugisti
alas. **Que** ait. **I**nueni grāz apud
oculos tuos dñe mī q̄ solat⁹ es
me a locut⁹ es ad cor ancille tue
q̄ nō sū siml̄ vñ⁹ puellaz tuaz.
Dixitq; ad eā tooz. **Qñ** hora vēcē
di fuit veni huc a comedē panē a i
tūge bucellā tuā i aceto. **Sedit** ita
q; ad messorz latus a ogessit polē
tā sibi comediq; a saturata ē a tu
lit reliq̄as. **Atq;** inde surrexit ut spi
cas ex more colligēt. **Precepit** at
tooz pueris suis dicens. **Etiam** si
vobiscū metere voluerit ne pro
hibeatis eā a de vestisq; manipu
lis picite de industria a remanere
p̄mittite ut absq; tūore colligat
a colligētez nemo corpiat. **Col**
legit ergo in agro vsq; ad vespē
ram a que collegerat virga cēdēs
et exciciens inuenit ordeī quasi
ephi mensurā idest tres modios

quos portas reuera ē in ciuitate et
ostēdit socru sue. Insuper protulit et
dedit ei de reliquijs tibi sui q̄ satu-
rata fuerat. Dixitq; ei socrus sua.
Vbi hodie collegisti. Et vbi feci-
sti opus. Sit bñdict⁹ q̄ misertus
est tui. Indicauitq; ei apud quez
essz opata et nomē dixit viri q̄ bo-
dyocaretur. Cui rēdit noem. Be-
nedict⁹ sit a dño qm̄ eādē gratiā
quaz p̄bucāt vniū suauit et mor-
tuis. Rursūq; ait. Propinquus nū-
est hō. Et ruth hocq; inq̄t p̄cepit
mibi ut tādū messorib⁹ ei⁹ iūge-
rer donec omēs segetes meterent.
Cui dixit socrus. Melius ē filia mi-
ut cū puellis ei⁹ exas ad meten-
dū ne i alieno agro q̄spiā resistat
tibi. Iuncta ē itaq; puellis boz et
tādū cū eis messuit donec ordēs
et triticum in horreis conderentur.

Postq; autē reuera ē. **Ca. iij.**
ad socru suā audiuit ab ea.
Filia mi q̄rā tibi requiē et puideto
ut bñ sit tibi. Boz iste cui⁹ puel-
lis i agro iuncta es p̄p̄qu⁹ nū est et
hac nocte aream ordi retilat. La-
uare igit et ungere et induē cultio-
rib⁹ vestimētis et descēde i aream.
Nō te videat hō donec esu potuq;
fimerit. Quādo autē ierit ad dormi-
endū nota locū in q̄ dormiat. Ve-
niesq; et discopies palliū q̄ opit⁹
a pte pedū et pities te et ibi iaceb.
Ipse autē dicet tibi qd̄ agere debe-
as. Que rēdit. Quicq; p̄cepis fa-
ciā. Descēditq; i areā et fecit oīa q̄
sibi ipauerat socrus. Cūq; come-
disz boz et bibisset et factus esset
hilarior issitq; ad dormiendū in-
aceruū manipuloz venit abscon-
dit et discopit a pedibus eius

CXXX
pallio se p̄iecit. Et ecce nocte iā me-
dia expauit homo et turbatus ē
viditq; mulierē iacētē ad pedes su-
os et ait illi. Que es. Illaq; rēdit.
Ego sū ruth ancilla tua. Expāde pal-
liū tuū sup famulā tuā qz p̄p̄qu⁹
es. Et ille bñ dicta inq̄t es a dño fi-
lia et p̄ore misericordiā postiori su-
palli. qz nō es secuta inuenes pau-
peres siue diuites. Noli ḡ metuere
sed qcq; dixeris mihi fatiāz tibi.
Scit em̄ oīs ppl⁹ q̄ habitat intra
portas vrbis mee mulierez te esse
virtutis. Nec abnuo me p̄p̄quūz
sed ē ali⁹ me p̄p̄qor. Quiesce hac
nocte et facto mane si te voluerit
p̄p̄m̄q̄tatis iure retinē bñ res acta
est. finaut ille noluerit ego te abs-
q; vlla dubitacōe suscipiāz viuit
dñs. Dormi vsq; mane. Dormiuit
itaq; ad pedes ei⁹ vsq; ad noctis
abscēsum. Surrexit itaq; anq; ho-
mines se agnoscerēt mutuo et di-
xit boz. Caue ne quis nouerit qz
huc veneris. Et rursū expāde inq̄t
palliū tuū q̄ opit⁹ et tene vtraq;
manu. Qua extēdet et tenēte men-
sus ē sex modios ordi et posuit su-
per eā. Que portas ingressa ē ciui-
tatez et venit ad socru suā. Que di-
xit ei. Quid egisti filia. Narrauit
qz ei oīa q̄ sibi fecissz homo. Et ait.
Ecce sex modios ordi dedit mihi et
ait nolo vacuaz te reuēti ad socru
tuā. Dixitq; noem. Expecta filia
donec videam⁹ quez res exitū ha-
beat. Req; em̄ cessabit hō mihi con-
pleuerit qd̄ locut⁹ est. **Ca. iij.**
Ascendit ergo boz ad portā
et sedit ibi. Cūq; vidisset p̄p̄i
quū p̄terire de quo p̄us s̄mo ha-
bit⁹ ē dixit ad eū. Dedina paulisp

et sedere hic vocas eum nomine suo. **Qui**
dixerunt et sedit. **Tollens** autem booz
decem viros de senioribus civitatis dixe-
rit ad eos. **Sedete** hic. **Quibus** resi-
dentibus locutus est ad propinquum. **Par-**
te agri fratris nostri elimelech vendet
noemi quod reuersa est de regione mo-
abitide quod audierat te volui et tibi di-
cere coram iudicibus sedentibus et maio-
ribus natus de populo meo. **Si** vis
possidere in hereditate tua emea pos-
sides si autem displicet tibi hoc ipsum
indica mihi ut sciam quid facere de-
beas. **Nullus** enim est propinquus ex-
cepto te qui prior es et me qui secundus
sum. **At** ille respondit. **Ego** agere emeam
Qui dixit booz. **Quoniam** emeris agrum
de manu mulieris. **ruth** quod moabi-
tides quod vxor defuncti fuit debes accipe-
re ut suscites nomen propinqui tui in
hereditate sua. **Qui** respondit. **Cedo** in-
te propinquitatis. **Neque** enim poste-
ritate familie mee delere debeo. **Tu**
meo vtere privilegio quo me libere
carere permittis. **Hic** autem erat mos anti-
quus in israel in hereditate ut si
quoniam alter alteri suo iure cedebat ut
esset firma possessio solvebat hoc cal-
ciamenti suum et dabat propinquo suo.
Hoc erat testimonium testimonio in israel.
Dixit ergo propinquo suo booz. **Tol-**
le calciamenti tuum. **Quod** statim soluit
de pede suo. **At** ille maioribus natus
et universo populo testis vos inquit
estis hodie quod possederis omnia que fu-
erunt elimelech et chelion et maalō
tra dote noemi et ruth moabitide
vxorem maalon in coniugium supererit
ut suscitet nomen defuncti in heredita-
te sua ne vocabulum eius de familia
sua ac fratribus et populo deleatur. **Vos**
inquam huius rei testis estis. **Ruth** dixit

omnis populus qui erat in porta et ma-
iores nati. **Nos** testes sumus. **Faciat**
autem dominus hanc mulierem que ingreditur
domum tuam sicut rachel et lyam que edi-
ficauerunt domum israel ut sit exephaz
virtutis ineffrata et habeat celebre
nomen in bethleem. **Fiat** quod domus
tua sicut domus phares que etha-
mar peperit inde de semine quod tibi
dederit dominus ex hac puella. **Tulit**
itaque booz ruth et accepit uxorem in
gressusque est ad eam et dedit illi dominus
ut conciperet et pareret filium. **Dixerunt**
ergo mulieres ad noem. **Benedixit** do-
minus qui non est passus ut deficeret
successor familie tue et vocaretur no-
men eius in israel et habeas quod consuevit
aiam tuam et enutriet senectute. **De**
nuru enim tua natus est qui te diliget
et multo tibi melior est quam si septem
haberet filios. **Suscepit** quod noemi
puerum posuit in sinu suo et nutrix
ac gerule fugebatur officio. **Vici-**
ne autem mulieres congratulantes ei
et dicentes natus est filius noemi vo-
cauerunt nomen eius obed. **Hic** est pater
ysai patris dauid. **Dee** sunt genera-
tiones phares. **Phares** genuit el-
rom. **Elrom** genuit aram. **aram** ge-
nuit aminadab. **Aminadab** ge-
nuit nason. **Nason** genuit salmō
Salmō genuit booz. **booz** genuit
obed. **Obed** genuit ysai. **ysai** ge-
nuit dauid.

Explicit liber Ruth.